

Sbírka soudních rozhodnutí

ROZSUDEK SOUDNÍHO DVORA (desátého senátu)

30. dubna 2020*

„Řízení o předběžné otázce – Sociální politika – Ochrana bezpečnosti a zdraví pracovníků – Směrnice 2003/88/ES – Oblast působnosti – Odchylnka – Článek 1 odst. 3 – Směrnice 89/391/EHS – Článek 2 odst. 2 – Činnosti zásahových policejních sil“

Ve věci C-211/19,

jejímž předmětem je žádost o rozhodnutí o předběžné otázce na základě článku 267 SFEU, podaná rozhodnutím Miskolci Közigazgatási és Munkaügyi Bíróság (správní a pracovní soud v Miskovci, Maďarsko) ze dne 21. února 2019, došlým Soudnímu dvoru dne 6. března 2019, v řízení

UO

proti

Készenléti Rendőrség,

SOUDNÍ DVŮR (desátý senát),

ve složení I. Jarukaitis, předseda senátu, E. Juhász a C. Lycourgos (zpravodaj), soudci,

generální advokát: G. Pitruzzella,

vedoucí soudní kanceláře: M. Longar, rada,

s přihlédnutím k písemné části řízení a po jednání konaném dne 29. ledna 2020,

s ohledem na vyjádření předložená:

- za UO I. Balázs, kamarai jogtanácsos,
- za Készenléti Rendőrség A. Kenyhercz, kamarai jogtanácsos,
- za maďarskou vládu G. Koósem a Z. Fehérem, jakož i M. Tátrai, jako zmocněnci,
- za Evropskou komisi L. Havasem, M. van Beekem a N. Ruiz Garcíou, jako zmocněnci,

s přihlédnutím k rozhodnutí, přijatému po vyslechnutí generálního advokáta, rozhodnout věc bez stanoviska,

vydává tento

* Jednací jazyk: maďarština.

Rozsudek

- 1 Žádost o rozhodnutí o předběžné otázce se týká výkladu čl. 2 odst. 2 směrnice Rady 89/391/EHS ze dne 12. června 1989 o zavádění opatření pro zlepšení bezpečnosti a ochrany zdraví zaměstnanců při práci (Úř. věst. 1989, L 183, s. 1; Zvl. vyd. 05/01, s. 349), jakož i čl. 1 odst. 3 a čl. 2 bodů 1 a 2 směrnice Evropského parlamentu a Rady 2003/88/ES ze dne 4. listopadu 2003 o některých aspektech úpravy pracovní doby (Úř. věst. 2003, L 299, s. 9; Zvl. vyd. 05/04, s. 381).
- 2 Tato žádost byla předložena v rámci sporu mezi UO a Készenléti Rendőrség (zásahová policie, Maďarsko) ve věci odměny za splněnou pracovní pohotovost.

Právní rámec

Unijní právo

Směrnice 89/391

- 3 Článek 2 směrnice 89/391 stanoví:

„1. Tato směrnice se vztahuje na všechny činnosti veřejného i soukromého sektoru (průmysl, zemědělství, obchod, administrativní činnosti, služby, vzdělání, kulturu, zábavu atd.).

2. Tato směrnice se nevztahuje na činnost určitých veřejných služeb, například ozbrojených sil nebo policie, nebo na určité činnosti civilní ochrany, jejichž zvláštní povaha odporuje této směrnici.

V těchto případech musí být s ohledem na cíle této směrnice zajištěna v co největší míře bezpečnost a ochrana zdraví zaměstnanců.“

Směrnice 2003/88

- 4 Článek 1 směrnice 2003/88 stanoví:

„1) Tato směrnice stanoví minimální požadavky na bezpečnost a ochranu zdraví pro úpravu pracovní doby.

2. Tato směrnice se vztahuje na

a) minimální doby denního odpočinku, odpočinku v týdnu a dovolenou za kalendářní rok, na přestávky a maximální týdenní pracovní dobu a

b) některé aspekty noční práce, práce na směny a rozvržení práce a pracovní doby.

3. Tato směrnice se vztahuje na všechna odvětví činností, veřejná i soukromá, ve smyslu článku 2 směrnice 89/391/EHS, aniž jsou dotčeny články 14, 17, 18 a 19 této směrnice.

[...]

5 Článek 2 této směrnice uvádí:

„Pro účely této směrnice se rozumí:

1. ‚pracovní dobou‘ se rozumí jakákoli doba, během níž pracovník pracuje, je k dispozici zaměstnavateli a vykonává svoji činnost nebo povinnosti, v souladu s vnitrostátními právními předpisy nebo zvyklostmi;
2. ‚dobou odpočinku‘ každá doba, která není pracovní dobou;

[...]“

6 Článek 17 odst. 3 uvedené směrnice stanoví:

„V souladu s odstavcem 2 tohoto článku se lze odchýlit od článků 3, 4, 5, 8 a 16:

[...]

c) v případě činností zahrnujících nutnost nepřetržité služby nebo výroby, jako jsou zejména:

[...]

- iii) služby tisku, rozhlasu, televize, kinematografické produkce, poštovní a telekomunikační služby, ambulance, požární služby a služby civilní ochrany;

[...]

[...]“

Maďarské právo

7 Ustanovení § 102 odst. 1 rendvédelmi feladatokat ellátó szervek hivatásos állományának szolgálati jogviszonyáról szóló 2015. évi XLII. törvény (zákon č. XLII z roku 2015 o pracovním řádu zaměstnanců orgánů pověřených udržováním pořádku) stanoví:

„Profesionální příslušník má v rámci plnění služby následující povinnosti:

- a) být připraven k plnění služby na určeném místě a v určený okamžik, udržovat se v tomto stavu a plnit své úkoly v průběhu celé doby trvání služby a být za tím účelem k dispozici,

[...]“

8 Ustanovení § 141 odst. 1 tohoto zákona stanoví:

„Nadřízený může profesionálnímu příslušníkovi uložit povinnost, aby se přemístil na jiné místo určení, kde jej lze zastihnout, na němž musí být připraven k plnění úkolů nad rámec doby plnění služby a v zájmu služby a odkud může být kdykoli povolán k plnění svých úkolů.

[...]“

9 Ustanovení § 364 odst. 1 uvedeného zákona stanoví:

„Účelem tohoto zákona společně s nařízenými přijatými na základě pravomocí svěřených ustanoveními § 340 a § 341 je provedení

[...]

5. směrnice [2003/88]

[...]“

- 10 Ustanovení § 58 odst. 1 rendőrségről szóló 1994. évi XXXIV. törvény (zákon č. XXXIV z roku 1994 o policii) stanoví:

„Policisté mohou být zaměstnání v policejní jednotce [...]

b) za účelem ukončení hromadných událostí ohrožujících život a majetek osob nebo zabránění násilným činům, které by mohly mít takové následky, a za účelem zatčení jejich pachatelů;

[...]

j) v dalších případech stanovených zákonem.“

- 11 Podle § 2 odst. 1 rendőrség szerveiről és a rendőrség szerveinek feladat- és hatásköréről szóló 329/2007 korm. rendelet (vládní nařízení č. 329/2007, o policejních orgánech a o úkolech a pravomocích policejních orgánů) ze dne 13. prosince 2007:

„Orgány služby všeobecné policie zřízenými za účelem plnění zvláštních úkolů jsou:

a) zásahová policie;

[...]“

- 12 Magyar Köztársaság rendőrségének csapatszolgálati Szabályzata kiadásáról szóló 11/1998 ORFK utasítás (pokyn č. 11/1998 národního velitelství policie o úpravě služby jednotek policie Maďarské republiky) ze dne 23. dubna 1998 stanoví:

„[...]

12. [...]

[...]

Pohotovostní služba policejní jednotky

Účelem pohotovostní služby je udržování policejních jednotek v takovém stavu, aby mohly zahájit plnění svých povinností co nejrychleji. To zahrnuje vytvoření policejní jednotky, její ubytování a zásobování, v případě nutnosti formování týmů nebo skupin týmů, zajištění materiálních zdrojů nezbytných pro operaci policejní jednotky, přípravu jednotky a její udržení na úrovni akceschopnosti.

14. Policejní jednotce může být uložena pohotovostní služba, a to buď předem plánovaným způsobem, pokud je úkol předvídatelný, nebo prostřednictvím pohotovostního přeložení. K posledně uvedenému případu může dojít zejména tehdy, pokud již byl úkol zadán stávající pohotovostní službě a je nezbytné zajistit novou pohotovostní službu, avšak není možné nebo by nepostačovalo přidělení policejních sil vykonávajících své činnosti v jiných formách služby.

[...]

17. Stupeň připravenosti policejní jednotky vykonávající pohotovostní službu je odrazem rychlosti, s jakou je tato jednotka schopna začít se zvláštním úkolem, který jí byl svěřen. To závisí na rozsahu, v němž velitel policejního orgánu předem stanovil podmínky nezbytné k zahájení plnění úkolu. V závislosti na existenci těchto podmínek se může policejní jednotka nacházet v obecném či zvýšeném stavu pohotovosti.

[...]

19. Pohotovostní služba začíná tehdy, když je dosaženo požadovaného stupně pohotovosti, a trvá, dokud stupeň pohotovosti není ukončen nebo dokud nedojde k přeměně uvedené služby na jinou činnost. Policejní jednotka, která plní pohotovostní službu, musí být v takovém stavu, aby byla akceschopná do patnácti minut v případě zvýšené pohotovosti nebo do jedné hodiny v případě všeobecné pohotovosti. Tyto obvyklé lhůty mohou být velitelem policejních jednotek, který nařídil využití policejní jednotky, zkráceny v závislosti na povaze stanoveného úkolu nebo stavu připravenosti jednotky.“

Spor v původním řízení a předběžné otázky

- 13 Dne 1. ledna 2011 UO nastoupil k zásahové policii. Tato zásahová policie je zvláštním orgánem všeobecné policie, jenž má zvláštní pravomoci a vykonává zvláštní úkoly na celém maďarském území. Zásahová policie se podílí zejména na plnění úkolů vyžadujících neodkladný zásah, který není předvídatelný, a využití policejních jednotek. UO byl v rámci zásahové policie přidělen k zásahové skupině na hranicích u Miškovce (Maďarsko).
- 14 Od července 2015 do dubna 2017 byl UO v pohotovostní službě jako člen policejní jednotky. Během tohoto období nebyly pohraniční úkoly plněny na obvyklém pracovišti v Miškovci, ale v Csongrádské župě v pohraniční oblasti Jih (Maďarsko).
- 15 V průběhu uvedeného období nařídil zaměstnavatel UO nařídil v rámci úkolů vykonávaných na hranici jednak mimořádnou pohotovostní službu a jednak služební pohotovost mimo běžnou dobu služby, přičemž oba tyto služební úkoly musely být zajišťovány policejní jednotkou.
- 16 Uvedený zaměstnavatel měl za to, že doba služební pohotovosti představovala dobu odpočinku. UO má naopak za to, že během tohoto období ve skutečnosti zajišťoval pohotovostní službu mimo běžnou každodenní službu, takže mělo být kvalifikováno jako „pracovní doba“, za kterou měl pobírat nikoli příplatek za služební pohotovost, ale příplatek za mimořádnou pohotovostní službu.
- 17 Předkládající soud uvádí, že podle znění § 364 odst. 1 bodu 5 zákona o pracovním řádu zaměstnanců orgánů pověřených udržováním pořádku je cílem tohoto zákona provést směrnici 2003/88, ale tento zákon nedefinuje ani pojem „pracovní doba“, ani pojem „doba odpočinku“, a dále, že se UO opírá o tuto směrnici k odůvodnění svých nároků.
- 18 Tento soud si však klade otázku, zda lze uvedenou směrnici, a zejména definice uvedené v jejím čl. 2 bodech 1 a 2 použít na UO coby člena zásahové policie, vzhledem k tomu, že se dotčená činnost liší od činností vykonávaných za běžných okolností.
- 19 V tomto ohledu se předkládající soud táže, zda je osobní působnost směrnice 2003/88 určena v článku 2 směrnice 89/391. V případě kladné odpovědi se předkládající soud táže, zda činnost člena zásahové policie vykazuje zvláštní povahu vlastní určitým činnostem veřejné služby, jež brání použití směrnice 89/391 a čl. 2 bodů 1 a 2 směrnice 2003/88.

- 20 Podle předkládajícího soudu tomu tak je. Poukazuje totiž na to, že zásahová policie je zvláštním orgánem policejních sil, který plní zvláštní policejní úkoly, jak jsou definovány zákonem, přičemž v projednávané věci musel UO rovněž plnit úkoly všeobecné policie. Dodává, že UO je příslušníkem těchto zvláštních jednotek a že v této souvislosti sám vykonával zvláštní policejní činnost v rámci veřejné služby, takže definice obsažené v článku 2 směrnice 2003/88 by se na něj neměly vztahovat.
- 21 Za těchto podmínek se Miskolci Közigazgatási és Munkaügyi Bíróság (správní a pracovní soud v Miskovci, Maďarsko) rozhodl přerušit řízení a položit Soudnímu dvoru následující předběžné otázky:
- „1) Musí být čl. 1 odst. 3 směrnice [2003/88] vykládán v tom smyslu, že osobní působnost této směrnice je určena článkem 2 směrnice [89/391]?
- 2) V případě kladné odpovědi, musí být čl. 2 odst. 2 směrnice [89/391] vykládán v tom smyslu, že čl. 2 body 1 a 2 směrnice [2003/88] nelze použít na policisty, kteří jsou profesionálními příslušníky zásahové policie?“

K předběžným otázkám

K přípustnosti

- 22 Podle maďarské vlády jsou položené otázky nepřipustné z důvodu, že se spor v původním řízení týká odměňování pracovníků.
- 23 V tomto ohledu je třeba zdůraznit, že s výjimkou specifického případu týkajícího se placené dovolené za kalendářní rok, který je uveden v čl. 7 odst. 1 směrnice 2003/88, tato směrnice upravuje pouze některé aspekty úpravy pracovní doby s cílem zajistit ochranu bezpečnosti a zdraví pracovníků, takže se v zásadě na odměňování pracovníků nepoužije (rozsudek ze dne 20. listopadu 2018, *Sindicatul Familia Constanța a další*, C-147/17, EU:C:2018:926, bod 35).
- 24 Toto konstatování však neznamená, že není namístě odpovědět na otázky položené v projednávané věci.
- 25 Předkládající soud má totiž za to, že výklad určitých ustanovení směrnice 2003/88 je pro něj nezbytný k tomu, aby mohl rozhodnout o sporu, který je před ním projednáván. Tento soud se zejména táže, zda příslušníci policie plní takové úkoly, jako jsou úkoly dotčené v původním řízení, spadají do působnosti směrnice 2003/88, aby mohl určit, zda je kvalifikaci doby pohotovosti vykonávané UO jako „pracovní doba“ nebo „doba odpočinku“ nutno provést s ohledem na definice obsažené v čl. 2 bodech 1 a 2 této směrnice před tím, než stanoví stupnici platového ohodnocení, kterou je třeba na uvedenou dobu použít. Z toho vyplývá, že otázka, zda je uvedená směrnice použitelná na spor projednáváný před předkládajícím soudem, stejně jako otázka, zda tato použitelnost závisí na směrnici 89/391, musí být posouzena před otázkou týkající se existence nároku na zaplacení příplatku, o níž přísluší rozhodnout vnitrostátnímu soudu.
- 26 Za těchto podmínek je třeba mít za to, že položené otázky jsou relevantní pro účely vyřešení sporu projednávaného předkládajícím soudem, takže tyto otázky jsou přípustné.

K věci samé

- 27 Podstatou obou otázek předkládajícího soudu, které je třeba posoudit společně, je, zda čl. 1 odst. 3 směrnice 2003/88 musí být vykládán v tom smyslu, že se čl. 2 body 1 a 2 této směrnice vztahuje na příslušníky pořádkových sil, kteří plní úkoly ostrahy na vnějších hranicích členského státu v případě přílivu státních příslušníků třetích zemí k uvedeným hranicím.

- 28 Z předkládacího rozhodnutí a z jednání, které se konalo před Soudním dvorem, totiž vyplývá, že spor v původním řízení se týká odměny za pohotovost zajišťovanou UO v období od července 2015 do dubna 2017. V tomto období plnil UO úkoly ostrahy na hranici, kterou Maďarsko sdílí se Srbskou republikou, Chorvatskou republikou a Rumunskem, které nejsou součástí schengenského prostoru.
- 29 Článek 1 odst. 3 směrnice 2003/88 definuje působnost této směrnice odkazem na článek 2 směrnice 89/391.
- 30 Článek 2 odst. 1 směrnice 89/931 stanoví, že se tato směrnice vztahuje na „všechny činnosti veřejného i soukromého sektoru“, mezi něž patří „služby“.
- 31 Z článku 2 odst. 2 prvního pododstavce směrnice 89/931 však vyplývá, že se tato směrnice nevztahuje na činnost určitých veřejných služeb, například ozbrojených sil nebo policie, nebo na určité činnosti civilní ochrany, jejichž zvláštní povaha brání použití této směrnice. Článek 2 odst. 2 druhý pododstavec tohoto ustanovení však upřesňuje, že v těchto případech musí být s ohledem na cíle této směrnice zajištěna v co největší míře bezpečnost a ochrana zdraví pracovníků.
- 32 Je tedy třeba určit, zda takové úkoly, jako jsou úkoly dotčené v původním řízení, mohou spadat pod výjimku stanovenou v čl. 2 odst. 2 prvním pododstavci směrnice 89/391, kterou je třeba vykládat způsobem, který omezuje její rozsah na to, co je nezbytně nutné k ochraně zájmů, jejichž ochranu směrnice členskými státy umožňuje (rozsudky ze dne 5. října 2004, Pfeiffer a další, C-397/01 až C-403/01, EU:C:2004:584, bod 54, jakož i ze dne 20. listopadu 2018, Sindicatul Familia Constanța a další, C-147/17, EU:C:2018:926, bod 53).
- 33 V tomto ohledu je třeba zaprvé konstatovat, že ostraha vnějších hranic členského státu v souvislosti s přílivem státních příslušníků třetích zemí představuje činnost, která je součástí veřejné služby ve smyslu čl. 2 odst. 2 prvního pododstavce směrnice 89/39.
- 34 Zadruhé je třeba zdůraznit, že taková činnost může vykazovat určité zvláštnosti ve vztahu k jiným činnostem, jež jsou obecně součástí veřejné služby, nebo konkrétně součástí udržování pořádku.
- 35 Zatřetí je třeba určit, zda zvláštní povaha této určité činnosti veřejné služby brání z důvodu absolutní nutnosti zajistit účinnou ochranu společenství tomu, aby se na uvedenou činnost použila směrnice 2003/88 (v tomto smyslu viz rozsudek ze dne 20. listopadu 2018, Sindicatul Familia Constanța a další, C-147/17, EU:C:2018:926, bod 55).
- 36 V tomto ohledu maďarská vláda tvrdí, že nebylo myslitelné plánovat pracovní dobu příslušníků zásahové policie vyslaných na vnější hranice vzhledem k nutnosti zajistit nepřetržitou přítomnost a službu a nemožnosti předvídat rozsah úkolů, které musejí být touto službou zajišťovány. Na jednání před Soudním dvorem zaujala zásahová policie v podstatě tentýž postoj.
- 37 Skutečnost, že u určitých činnostech veřejné služby, u nichž z povahy věci nelze plánovat pracovní dobu, zajisté patří ke zvláštní povaze těchto činností, která odůvodňuje na základě čl. 2 odst. 2 prvního pododstavce směrnice 89/391 výjimku z pravidel v oblasti ochrany bezpečnosti a zdraví pracovníků (rozsudky ze dne 5. října 2004, Pfeiffer a další, C-397/01 až C-403/01, EU:C:2004:584, bod 55, jakož i ze dne 20. listopadu 2018, Sindicatul Familia Constanța a další, C-147/17, EU:C:2018:926, bod 64).
- 38 Článek 2 odst. 2 první pododstavec směrnice 89/391 tak umožňuje zachovat účinnost těchto určitých činností, jejichž kontinuita je nutná pro zajištění účinného výkonu základních funkcí státu (rozsudek ze dne 20. listopadu 2018, Sindicatul Familia Constanța a další, C-147/17, EU:C:2018:926, bod 65 a citovaná judikatura).

- 39 Tento požadavek kontinuity musí být posuzován s ohledem na zvláštní povahu dotčené činnosti (rozsudek ze dne 20. listopadu 2018, *Sindicatul Familia Constanța a další*, C-147/17, EU:C:2018:926, bod 66).
- 40 Zprvė tak z ustálené judikatury Soudního dvora vyplývá, že požadavek kontinuity útvarů působících v oblastech zdraví, bezpečnosti a veřejného pořádku nebrání tomu, aby mohly být činnosti těchto útvarů organizovány, dochází-li k nim za obvyklých podmínek, a to i co se týče pracovní doby jejich zaměstnanců, takže výjimka stanovená v čl. 2 odst. 2 prvním pododstavci směrnice 89/391 se na takové útvary použije pouze za okolností mimořádné závažnosti a rozsahu (v tomto smyslu viz rozsudky ze dne 5. října 2004, *Pfeiffer a další*, C-397/01 až C-403/01, EU:C:2004:584, body 55 a 57; ze dne 12. ledna 2006, *Komise v. Španělsko*, C-132/04, nezveřejněný, EU:C:2006:18, bod 26, jakož i ze dne 20. listopadu 2018, *Sindicatul Familia Constanța a další*, C-147/17, EU:C:2018:926, bod 67).
- 41 Z judikatury Soudního dvora v této souvislosti vyplývá, že se směrnice 2003/88 použije na činnosti v oblasti veřejného zdraví, bezpečnosti a veřejného pořádku i tehdy, když jsou na místě vykonávány zásahovými silami a jejich cílem je poskytnutí pomoci, pokud jsou vykonávány za obvyklých podmínek v souladu s úkolem, jímž byla příslušná služba pověřena, a to i když zásahy, které by s těmito činnostmi mohly být spojeny, nejsou ze své povahy předvídatelné a mohou vystavit pracovníky, kteří je plní, určitým rizikům, pokud jde o jejich bezpečnost nebo zdraví (v tomto smyslu viz rozsudek ze dne 5. října 2004, *Pfeiffer a další*, C-397/01 až C-403/01, EU:C:2004:584, bod 57, jakož i usnesení ze dne 14. července 2005, *Personalrat der Feuerwehr Hamburg*, C-52/04, EU:C:2005:467, bod 52).
- 42 Z toho vyplývá, že použití čl. 2 odst. 2 prvního pododstavce směrnice 89/391 na služby v oblasti veřejného zdraví, bezpečnosti a veřejného pořádku je odůvodněno pouze výjimečnými událostmi, jako jsou přírodní nebo technologické pohromy, atentáty nebo těžké nehody, jejichž závažnost a rozsah vyžadují přijetí opatření, která jsou nezbytná k ochraně života, zdraví a bezpečnosti společenství a jejichž řádné provedení by bylo ohroženo, kdyby musela být dodržena všechna pravidla stanovená směrnicí 2003/88. Takové situace odůvodňují přiznání absolutní přednosti cíli ochrany obyvatelstva na úkor dodržení ustanovení této posleďně uvedené směrnice, která mohou být v rámci uvedených služeb dočasně porušena (v tomto smyslu viz usnesení ze dne 14. července 2005, *Personalrat der Feuerwehr Hamburg*, C-52/04, EU:C:2005:467, body 53 až 55).
- 43 Zadruhé je třeba připomenout, že judikaturu uvedenou v bodech 40 až 42 však nelze vykládat v tom smyslu, že je vyloučeno, že zvláštní činnosti určitých veřejných služeb, i když jsou vykonávány za obvyklých podmínek, vykazují natolik specifické charakteristické rysy, že jejich povaha nutně odporuje rozvržení pracovní doby, které by dodržovalo požadavky uložené směrnicí 2003/88 (rozsudek ze dne 20. listopadu 2018, *Sindicatul Familia Constanța a další*, C-147/17, EU:C:2018:926, bod 68).
- 44 Ze spisu, který má Soudní dvůr k dispozici, však nevyplývá, že úkoly ostražky na vnějších hranicích plněné zásahovou policií mají natolik specifické charakteristické rysy. Nebylo tak prokázáno, že by povinnost pravidelně přiznat příslušníkovi zásahové policie právo na dobu odpočinku nebo na dny odpočinku poté, co odpracoval určitý počet hodin nebo pracovních dnů, narušila základní aspekt služebních povinností, které má tento pracovník vykonávat obvyklým způsobem, z důvodu, že tyto úkoly mohou být z důvodu zvláštní povahy těchto úkolů zajištěny pouze nepřetržitě a pouze tímto pracovníkem. Je třeba připomenout, že náklady, které zaměstnavateli vyplývají z nutnosti nahradit uvedeného pracovníka po dobu odpočinku, která mu musí být přiznána na základě směrnice 2003/88, nemohou zakládat důvod k neuplatnění posleďně uvedené směrnice (v tomto smyslu viz rozsudek ze dne 9. září 2003, *Jaeger*, C-151/02, EU:C:2003:437, body 66 a 67).
- 45 Je tedy na předkládajícím soudu, aby určil, zda úkoly plněné UO během sporného období byly vykonávány za okolností mimořádné závažnosti a rozsahu, které odůvodňují, aby se na ně uplatnila výjimka stanovená v čl. 2 odst. 2 prvním pododstavci směrnice 89/391.

- 46 V tomto ohledu bude muset tento soud zohlednit všechny relevantní okolnosti, zejména skutečnost, že úkol dotčený ve věci v původním řízení trval několik měsíců.
- 47 Zejména bude muset určit, zda příliv státních příslušníků třetích zemí na vnější hranice Maďarska zabránil tomu, aby ostraha uvedených hranic probíhala v průběhu celého sporného období za obvyklých podmínek v souladu s posláním zásahové policie.
- 48 Za tímto účelem bude muset předkládající soud přihlídnout jednak ke skutečnosti, že podle předkládacího rozhodnutí byla tato služba zřízena právě za účelem účasti na plnění naléhavých úkolů, a jednak k judikatuře Soudního dvora připomenuté v bodě 41 tohoto rozsudku, podle které se směrnice 2003/88 vztahuje na činnosti pořádkových sil prováděné za obvyklých podmínek v souladu s jejich posláním, i když zásahy, které by s těmito činnostmi mohly být spojeny, nejsou ze své povahy předvídatelné a vystavují pracovníky určitým rizikům, pokud jde o jejich bezpečnost nebo zdraví.
- 49 Kromě toho se předkládající soud bude muset ujistit, že s ohledem na závažnost a rozsah okolností nebylo možné zorganizovat dotčenou službu tak, aby každý z jejích členů mohl mít nárok na dobu odpočinku v souladu s požadavky stanovenými směrnicí 2003/88.
- 50 Za tímto účelem bude muset určit, zda nebylo možné alespoň od určitého okamžiku v průběhu sporného období stanovit mechanismus střídání pracovních sil, který by umožňoval zajistit každému pracovníkovi dobu odpočinku odpovídající požadavkům směrnice 2003/88.
- 51 Konečně je třeba dodat, že pokud předkládající soud dospěje k závěru, že zvláštní povaha úkolů plněných příslušníky zásahové policie od července 2015 do dubna 2017 nebyla ze své podstaty vhodná k plánování pracovní doby, bude muset zohlednit skutečnost, že čl. 2 odst. 2 druhý pododstavec směrnice 89/391 stanoví, že i v tomto případě musí příslušné orgány zajistit bezpečnost a zdraví pracovníků v co největší míře.
- 52 Ze všech výše uvedených úvah vyplývá, že na položené otázky je třeba odpovědět tak, že čl. 1 odst. 3 směrnice 2003/88 musí být vykládán v tom smyslu, že čl. 2 body 1 a 2 této směrnice se vztahuje na příslušníky pořádkových sil, kteří plní úkoly ostrahy vnějších hranic členského státu v případě přílivu státních příslušníků třetích zemí k uvedeným hranicím, s výjimkou případu, kdy je s ohledem na všechny relevantní okolnosti zjevné, že úkoly jsou plněny za mimořádných událostí, jejichž závažnost a rozsah vyžadují přijetí opatření nezbytných k ochraně života, zdraví a bezpečnosti společnosti a jejichž řádné provedení by bylo ohroženo, kdyby musela být dodržena všechna pravidla stanovená uvedenou směrnicí, což přísluší ověřit předkládajícímu soudu.

K nákladům řízení

- 53 Vzhledem k tomu, že řízení má, pokud jde o účastníky původního řízení, povahu incidenčního řízení ve vztahu ke sporu probíhajícímu před předkládajícím soudem, je k rozhodnutí o nákladech řízení příslušný uvedený soud. Výdaje vzniklé předložením jiných vyjádření Soudnímu dvoru než vyjádření uvedených účastníků řízení se nenahrazují.

Z těchto důvodů Soudní dvůr (desátý senát) rozhodl takto:

Článek 1 odst. 3 směrnice Evropského parlamentu a Rady 2003/88/ES ze dne 4. listopadu 2003 o některých aspektech úpravy pracovní doby musí být vykládán v tom smyslu, že čl. 2 body 1 a 2 této směrnice se vztahuje na příslušníky pořádkových sil, kteří plní úkoly ostrahy vnějších hranic členského státu v případě přílivu státních příslušníků třetích zemí k uvedeným hranicím, s výjimkou případu, kdy je s ohledem na všechny relevantní okolnosti zjevné, že úkoly jsou plněny za mimořádných událostí, jejichž závažnost a rozsah vyžadují přijetí opatření nezbytných

k ochraně života, zdraví a bezpečnosti společenství a jejichž řádné provedení by bylo ohroženo, kdyby musela být dodržena všechna pravidla stanovená uvedenou směrnicí, což přísluší ověřit předkládajícímu soudu.

Podpisy.